

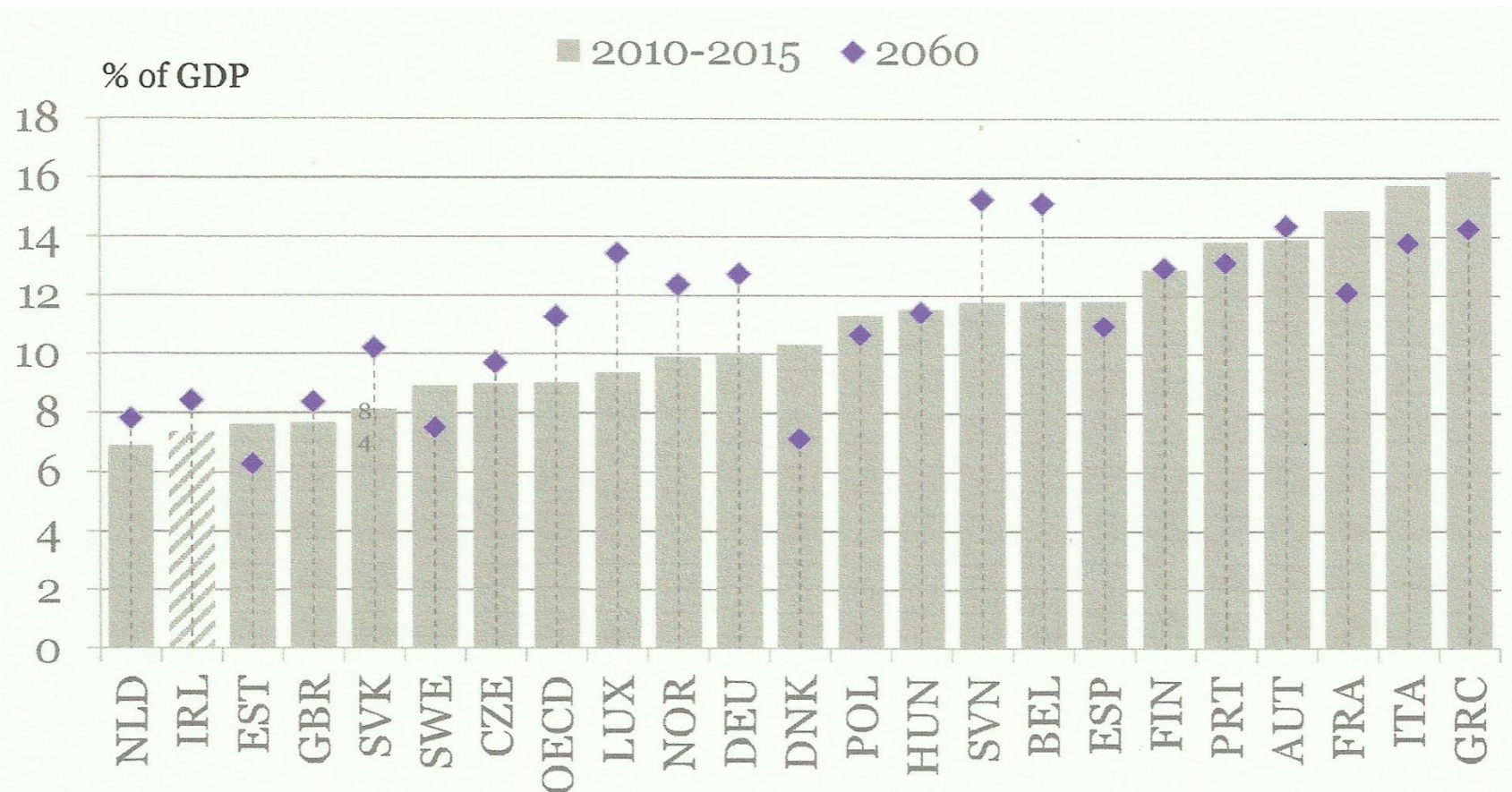
VYSOKÁ ŠKOLA
FINANČNÍ
A SPRÁVNÍ

RAKOUSKÝ SYSTÉM PENZIJNÍHO POJIŠTĚNÍ

prof. Ing. Jaroslav Vostatek, CSc.

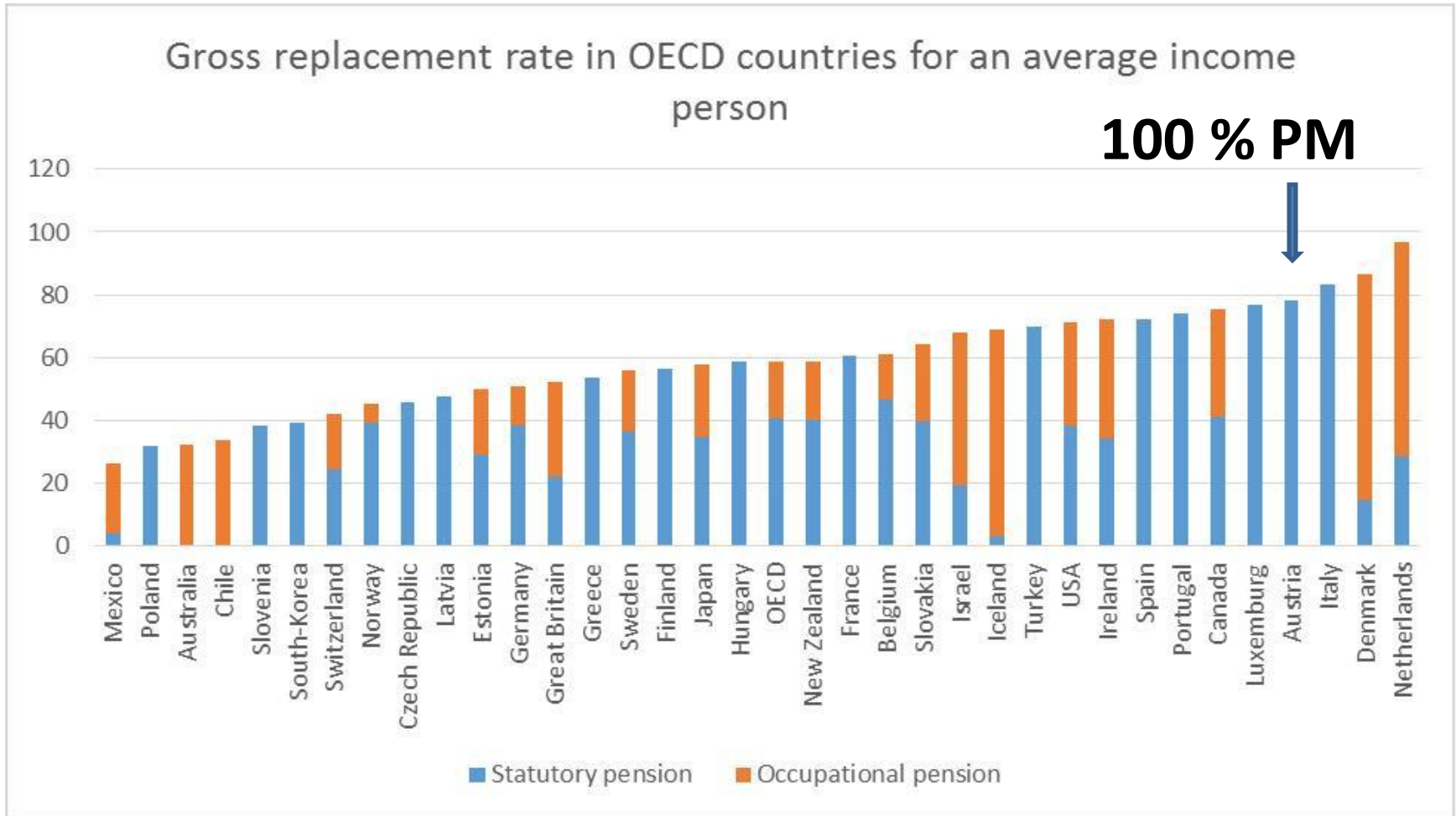
29. 3. 2023

VEŘEJNÉ VÝDAJE NA PENZE (% HDP): 2010-2015 A PROJEKCE 2060

Source: EU (2015) *The 2015 Ageing Report*

HRUBÉ NÁHRADOVÉ POMĚRY. ZÁKONNÉ A ZAMĚSTNANECKÉ PENZE

3 RAKOUSKÉ PENZIJNÍ PILÍŘE

1. Zákonné penzijní pojištění (Gesetzliche Pensionsversicherung):
57,1 mld. € (2020)

2. Podnikové zabezpečení ve stáří (Betriebliche Altersvorsorge):
dobrovolné; 2,5 mld. € (2020)

Zákon o podnikových penzích (Betriebspensionsgesetz):

- Penzijní pokladny (tuzemské či zahraniční)
- Podnikové kolektivní pojištění
- Přímá plnění podniků
- Životní pojištění

Při skončení pracovního poměru nároky zaměstnance trvají.

3. Dobrovolné soukromé zabezpečení: 4,6 mld. € (2020)

Produkty pojišťoven a bank („penzijní společnosti“ nemají)

ČISTÝ TEORETICKÝ NÁHRADOVÝ POMĚR VEŘEJNÝCH PENZÍ PO 45 LETECH PRÁCE (PM): RAKOUSKO 91,8 %; NĚMECKO 50,5 %

Rentenniveau Deutschland
nach 45 Jahren Arbeit:
50,5 %

Rentenniveau in Österreich
nach 45 Jahren Arbeit:
91,8 %

Zeugnis eines politischen
Totalversagens!

www.instagram.com/mupegute
Mensch und Politik heute
www.facebook.com/MenschundPolitikheute

Quelle: www.oecd.org/berlin/publikationen/pensions-at-a-glance-2017.html

Je to totální politické selhání (jak tvrdí leták), nebo matení pojmů?

4.8. Net pension replacement rates by earnings

	Individual earnings, multiple of mean for men (women where different)				Individual earnings, multiple of mean for men (women where different)				
	Pension age	0.5	1	1.5	Pension age	0.5	1	1.5	
OECD members					OECD members (cont.)				
Australia	67	95.0 (91.8)	42.6 (38.8)	45.4 (41.4)	New Zealand	65	80.7	43.2	30.5
Austria	65	92.2	91.8	90.9	Norway	67	64.8	48.8	41.3
Belgium	65	62.6	66.1	50.1	Poland	65 (60)	37.2 (35.3)	38.6 (34.1)	37.9 (33.8)
Canada	65	62.2	53.4	38.5	Portugal	68	92.9	94.9	93.1
Chile	65	48.3 (45.6)	40.1 (36.3)	40.6 (36.7)	Slovak Republic	68	85.0	83.8	83.5
Czech Republic	65	88.3	60.0	48.7	Slovenia	60	57.3 (60.3)	56.7 (59.2)	54.1 (56.6)
Denmark	74	110.3	80.2	76.2	Spain	65	79.3	81.8	81.7
Estonia	65	73.7	57.4	51.1	Sweden	65	62.4	54.9	67.6
Finland	68	66.9	65.0	65.1	Switzerland	65 (64)	57.4 (56.8)	44.9 (44.5)	31.5 (31.2)
France	64	70.4	74.5	70.3	Turkey	61 (59)	99.1 (95.0)	102.1 (97.9)	105.8 (101.4)
Germany	65	54.7	50.5	49.8	United Kingdom	68	52.1	29.0	20.7
Greece	62	60.7	53.7	54.1	United States	67	59.9	49.1	42.4
Hungary	65	89.6	89.6	89.6	OECD	65.8 (65.5)	73.2 (72.7)	62.9 (62.2)	58.9 (58.2)
Iceland	67	85.5	75.7	77.8	Argentina	65 (60)	98.9 (90.3)	91.0 (83.1)	89.3 (81.3)
Ireland	68	70.0	42.3	32.4	Brazil	55 (50)	92.4	76.4 (58.1)	76.4 (58.1)
Israel	67 (64)	100.4 (91.9)	75.1 (67.4)	54.9 (49.3)	China	60 (55)	104.4 (89.7)	83.0 (71.3)	77.0 (66.3)
Italy	71	93.0	93.2	93.8	India	58	99.3 (94.4)	99.3 (94.4)	99.3 (94.4)
Japan	65	52.6	40.0	35.3	Indonesia	65	65.4 (60.8)	65.5 (60.9)	66.1 (61.6)
Korea	65	63.8	45.1	33.7	Russian Federation	60 (55)	53.0 (47.2)	38.8 (32.9)	33.5 (27.7)
Latvia	65	55.7	59.5	59.0	Saudi Arabia	45	65.4	65.4	65.4
Luxembourg	60	98.3	88.4	83.6	South Africa	60	32.1	17.1	11.9
Mexico	65	35.1	29.6 (27.7)	29.3 (27.5)	EU28	65.9 (65.5)	79.7 (79.6)	70.6 (70.4)	66.8 (66.6)
Netherlands	71	105.1	100.6	100.2					

Source: OECD pension models.

ÖSTERREICH - DEUTSCHLAND

(THEORETISCHE) EINKOMMENSERSATZRATEN FÜR JÜNGERE

TEORETICKÉ BUDOUCÍ NÁHRADOVÉ POMĚRY

V RAKOUSKU A V NĚMECKU

Zentrale Annahmen: Arbeitsbeginn 2014 in Alter 20; durchgehende Erwerbstätigkeit bis 65; konstanter Verdienst jeweils in Höhe des Durchschnittsverdiensts

Für Österreich wird von der OECD kein Einkommensersatz durch Betriebsrente ausgewiesen (weil Erfassungsgrad niedrig)

2. A 3. PENZIJNÍ PILÍŘ V RAKOUSKU

- **Podnikové penze: pokrytí jen asi 30 %**
 - Věcně sem patří od roku 2003 též „nové odstupné“
- **Soukromé penze: „Prämienbegünstigte Zukunftsvorsorge“**
 - **Státní příspěvek (Staatliche Prämie) 2023: 4,25 %**
= 2,75 % + státní příspěvek ke stavebnímu spoření
1,5 % z příspěvku účastníka max. 3 222,18 € ročně
(268,52 € měsíčně);
maximální státní příspěvek 2023: 136,94 €
 - **UNIQA již nové smlouvy nesjednává**

„NOVÉ ODSTUPNÉ“ OD 2003

- Povinné zaměstnanecké penzijní spoření od 2003
- Při odchodu od zaměstnavatele lze naspořené peníze vybrat (jako odstupné)
- Příspěvek zaměstnavatele: 1,53 % ze mzdy
 - Durch die Einführung der „[Abfertigung neu](#)“ im Jahr 2003 haben betriebliche Zusatzpensionen an Bedeutung gewonnen. Arbeitgeber sind nun verpflichtet, pro Arbeitnehmer einen Beitrag in Höhe von 1,53 % des Bruttomonatslohns in die [Mitarbeiterversorgungskassen](#) einzuzahlen;
 - die Arbeitnehmer können bei Pensionsantritt zwischen der Auszahlung des Gesamtbetrags und einer monatlichen Zusatzpension wählen.

PODSTATNÉ ZNAKY RAKOUSKÉHO SOCIÁLNÍHO PENZIJNÍHO POJIŠTĚNÍ

- Povinné pojištění
- Rozvrhový systém financování (výdaje hrazeny z příjmů téhož roku)
- Neziskovost
- Jedno rizikové společenství (žádná selekce rizik)
- Samospráva
- Solidarita (příspěvky podle ekonomické únosnosti jednotlivců, ne podle pojistného rizika)
- Sociální prvky v plnění (např. Ausgleichszulage)
- Plnění jen na žádost
- Zásada ekvivalence (vyšší a delší příspěvky zvyšují penzi)

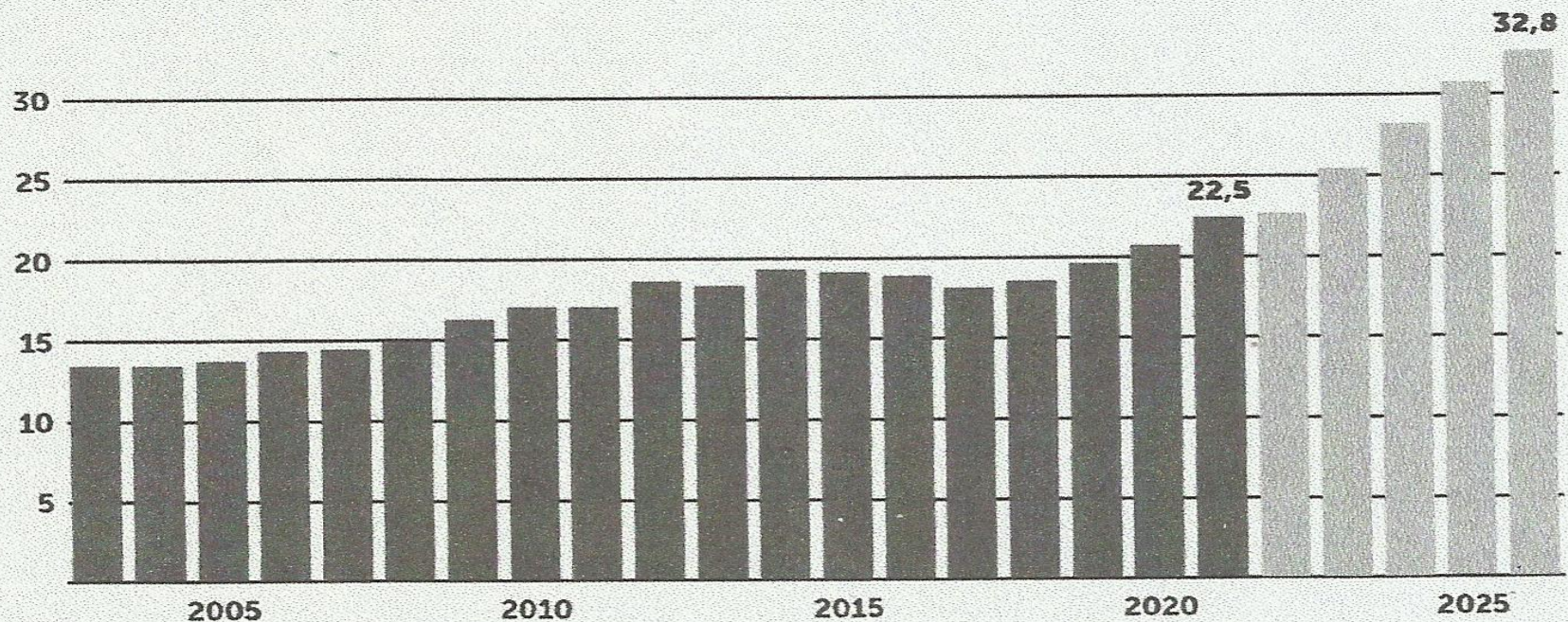
RAKOUSKÉ SOCIÁLNÍ PENZIJNÍ POJIŠTĚNÍ

- **Důchody: starobní, invalidní, vdovské/vdovecké, sirotčí**
- **Předčasný odchod do důchodu: srážka 5,1 % za rok (max. 15,3 %)**
 - 2-3 zvýhodněné režimy
- **Pozdější odchod do důchodu: přírážka 4,2 % za rok (max. 12,6 %),
necelý rok: alikvótní zápočet kalendářních měsíců**
- **Stát je povinen vyrovnat rozdíl mezi výdaji a příjmy (z pojistného)
v systému penzijního pojištění**
 - Příspěvek ze státního rozpočtu 2021: 22,5 % výdajů na důchody
- **Důchodový věk žen: 60 let, od roku 2024 postupné zvyšování na
65 let v roce 2033**
- **Pojistné 2019: celkem 22,8 %, z toho zaměstnavatel 12,55 %**
 - Živnostníci: 18,5 %, rolníci 17 %
- **Penze podléhá nemocenskému/zdravotnímu pojistnému (5,1 % z
hrubé penze) a dani ze mzdy**

VLÁDNÍ DOTACE PENZIJNÍHO POJIŠTĚNÍ

Jährliche Zuschüsse ins Pensionssystem

– in Milliarden Euro

Quelle: BMF.

Anmerkung: Bei den Zuschüssen zu den Pensionen sind der Bundeszuschuss zu den ASVG-Pensionen und die Pensionen der Beamten inkludiert. Die Werte ab 2022 sind Prognosewerte.

RAKOUSKÉ DŮCHODOVÉ REFORMY 2005 A 2014

- Důchodová reforma od 2005
 - Sjednocení všech penzijních systémů pro futuro
 - Zavedení „penzijních kont“ pro nové zaměstnance
 - → Velmi dlouhé přechodné období
- Důchodová reforma 2014: převod všech starších důchodových nároků na „penzijní konto“ (pro pojištěnce narozené od 1955)
 - Ukončení přechodného období
 - Budoucí výše důchodu je pro Vás srozumitelná, transparentní a pochopitelná
 - Internetový on-line přístup k penzijnímu kontu
- Formule 45/65/80: při 45 letech pojištění a při odchodu do důchodu ve věku 65 let činí důchod 80 % průměrného valorizovaného celoživotního výdělku (obojí brutto)
 - Na penzijní konto se ročně připisuje 1,78 % z vyměřovacího základu
($45 * 1,78 \% = 80,1 \%$)
- Pojistné: 22,80 % ze mzdy, z toho zaměstnanec 10,25 % a zaměstnavatel 12,55 %
- Minimální doba pojištění pro nárok na starobní důchod: 15 let

RAKOUSKÉ PENZIJNÍ KONTO

(ROČNÍ DOBROPIS = ROČNÍ VYMĚŘOVACÍ ZÁKLAD * 1,78 %)

Rok	Roční mzda	Dobropis	Valorizace	Výpočet	Konto po skončení roku
2005	6150,00	* 1,78 % = 109,47			109,47
2006	23400,00	416,52	1,026	$109,47 \times 1,026 + 416,52 = 528,84$	528,84
2007	24336,00	433,18	1,024	$528,84 \times 1,024 + 433,18 = 974,71$	974,71
2008	25309,44	450,51	1,023	$974,71 \times 1,023 + 450,51 = 1447,64$	1447,64
2009	26321,82	468,53	1,025	$1447,64 \times 1,025 + 468,53 = 1952,36$	1952,36
2010	27374,69	487,27	1,024	$1952,36 \times 1,024 + 487,27 = 2486,49$	2486,49
2011	28469,68	506,76	1,021	$2486,49 \times 1,021 + 506,76 = 3045,47$	3045,47
2012	29608,47	527,03	1,006	$3045,47 \times 1,006 + 527,03 = 3590,77$	3590,77

Výsledný stav penzijního konta = roční starobní důchod
Děleno 14 = měsíční starobní důchod (14 výplat ročně)

RAKOUSKÉ PENZIJNÍ KONTO: ROČNĚ SE PŘÍPISUJE

1,78 % Z VYMĚŘOVACÍHO ZÁKLADU

Jahr	Alter	Summe der Beitragsgrundlagen	Konto-%	Teilgutschrift	Aufgew. Gutschrift (Vorjahre)	Aufw.-zahl Folgejahr	Gesamtgutschrift
2005	19	€ 20.000	1,78	€ 356,00	€ 0,00	1,030	€ 356,00
2006	20	€ 22.000	1,78	€ 391,60	€ 364,54	1,024	€ 756,14
2007	21	€ 24.000	1,78	€ 427,20	€ 773,53	1,023	€ 1.200,73
2008	22	€ 25.000	1,78	€ 445,00	€ 1.230,75	1,025	€ 1.675,75
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
2049	63	€ 63.000	1,78	€ 1.121,40	€ 41.915,30	1,000	€ 43.036,70
Gesamtgutschrift zum Stichtag:							€ 43.036,70

Výsledný stav penzijního konta = roční starobní důchod

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ DOBY POJIŠTĚNÍ A PŘÍSL. PŘÍSPĚVKY NA KONTO (Beitragsgrundlagen)

Versicherungszeiten auf Grund von	Beitragsgrundlage
Výdělečná činnost	Mzda (z níž se platí pojistné)
Výchova dětí 2022	2 027,75 € měsíčně, až 4 roky (dvojčata: 5 let)
Präsenz-, Zivil-, Auslands- und Ausbildungsdienst	EUR 1 986,04
Krankengeld	Bemessungsgrundlage für das Krankengeld
Rehabilitationsgeld	Bemessungsgrundlage für das Krankengeld
Wiedereingliederungsgeld ab 7.2017	Bemessungsgrundlage für das Krankengeld abzüglich des auf Grund der Wiedereingliederungsteilzeit herabgesetzten Entgelts
Wochengeld	Leistungshöhe
Übergangsgeld	Leistungshöhe
Arbeitslosigkeit	70 % der Bemessungsgrundlage des täglichen Arbeitslosengeldes
Notstandshilfe	92 % von 70 % der Bemessungsgrundlage des täglichen Arbeitslosengeldes
Pflegekarenzgeld	EUR 1.864,78
Pflegeteilzeit	aliquotes Pflegekarenzgeld
Umschulungsgeld	EUR 2.266,20

DOBROVOLNÝ SPLITTING

PENZÍ RODIČŮ do 7 let věku dítěte

- **Eltern können für die Jahre der Kindererziehung ein „freiwilliges Pensionsplitting“ vereinbaren.** Der Elternteil, der das Kind nicht überwiegend erzieht und erwerbstätig ist, kann bisher für die ersten vier Jahre nach der Geburt bis zu 50 Prozent seiner Teilgutschrift auf das Pensionskonto des Elternteils, der sich überwiegend der Kindererziehung widmet, übertragen lassen. Bei Mehrlingsgeburten ist dies für die ersten fünf Jahre möglich. Die Jahressumme der Beitragsgrundlagen des erziehenden Elternteils darf dabei nicht die Jahreshöchstbeitragsgrundlage überschreiten.
- **Künftig besteht die Möglichkeit Teilgutschriften von derzeit bis zu vier Jahren auf bis zu sieben Jahre pro Kind auszuweiten.** Der Antrag auf Übertragung soll künftig bis zur Vollendung des zehnten Lebensjahres des Kindes, also drei Jahre länger als nach dem geltenden Recht, gestellt werden können.
- **2 027,75 € měsíčně (2022)**

PENZIJNÍ KONTO: DOBROVOLNÉ PŘIPOJIŠTĚNÍ STUDIA OD 15 LET

- **Nachkauf von Schul-, Studien- und Ausbildungszeiten**
- Schul-, Studien- und Ausbildungszeiten werden – sowohl bei der Prüfung der Anspruchsvoraussetzungen für eine Pension als auch für die Pensionsberechnung – grundsätzlich nur mehr dann berücksichtigt, wenn dafür nachträglich Beiträge entrichtet werden. Sie gelten als [Beitragszeiten](#) der freiwilligen Versicherung.
- Im neuen harmonisierten System wurde der bisherige Nachkauf von Schul-, Studien- und Ausbildungszeiten in eine besondere (nachträgliche) Selbstversicherung in der Pensionsversicherung umgeformt. Die [Beitragsgrundlage](#), von der die Beiträge ab 1. Jänner 2005 entrichtet werden, wird am [Pensionskonto](#) gutgeschrieben.
- **Voraussetzungen**
- Der Nachweis von Zeiten, in denen ab einem Alter von 15 Jahren eine inländische öffentliche Ausbildungsstätte absolviert wurde:
- Mittlere oder höhere Schule
- Akademie oder verwandte Lehranstalt
- Hochschule oder Kunstakademie
- Lehrinstitut für Dentisten

PENZIJNÍ KONTO: VYŠŠÍ POJIŠTĚNÍ

- **Vyšší pojištění (Höherversicherung) = možnost zvýšit si penzijní konto (a tím i penzi) dodatečnými příspěvky**
- **Max. dodatečný příspěvek (2022): 11 340 € ročně**
- **Doba pojištění se přitom nezvyšuje**

MODIFIKOVANÁ VALORIZACE PENZÍ 2020

- **Každoroční zvyšování (valorizace) vyplácených penzí: podle cenového indexu (Richtwert) + případně více**
 - Der Richtwert für das Jahr 2020 lautet 1,018
 - Abweichend davon wird die **Pensionserhöhung** für das Kalenderjahr 2020 nicht mit dem Anpassungsfaktor, sondern wie folgt vorgenommen: Das **Gesamtpensionseinkommen** ist zu erhöhen
 - wenn die Pension nicht mehr als 1.111 Euro monatlich beträgt, um 3,6 %;
 - wenn die Pension über 1.111 Euro bis zu 2.500 Euro monatlich beträgt, um jenen Prozentsatz, der zwischen den genannten Werten von 3,6 % auf 1,8 % linear absinkt;
 - wenn die Pension über 2.500 Euro bis zu 5.220 Euro monatlich beträgt, um 1,8 %;
 - wenn die Pension über 5.220 Euro monatlich beträgt, 94 Euro.

MODIFIKOVANÁ VALORIZACE PENZÍ 2023

- **Cenový index pro 2023: 1,058**
- **Modifikovaná valorizace 2023: zvláštní zákon (Sonderpensionenbegrenzungsgesetz): nezvyšují se jednotlivé penzijní dávky, ale celkový příjem ze zákonného penzijního pojištění.** Bekommt eine Person beispielsweise eine Alterspension und eine Hinterbliebenenleistung, werden diese beiden Leistungen zusammengezählt. Dabei sind neben den Pensionen aus der gesetzlichen Pensionsversicherung auch Leistungen gemäß Sonderpensionenbegrenzungsgesetz und Ruhe- und Versorgungsgenüsse umfasst
- **Zvýšení celkového penzijního příjmu:**
 - **5,8 %, pokud tento příjem nepřesahuje 5 670 Euro měsíčně**
 - **328,86 měsíčně, pokud tento příjem přesahuje 5 670 Euro měsíčně**

„PŘÍMÁ PLATBA“ V BŘEZNU 2023

- Mimořádný důchod pro penzisty s nízkými a středními důchody (Direktzahlung an Pensionistinnen und Pensionisten mit kleinen und mittleren Pensionsleistungen), z titulu „nadprůměrného růstu cen“
- Kritérium: celkový měsíční příjem ze zákonného penzijního pojištění (tabulka: **sloupec vlevo**)
- Výše „přímé platby“: **sloupec vpravo**

Do 1 666,66 €	30 % celkového penzijního příjmu
Přes 1 666,66 € do 2 000 €	500 €
Od 2 000 € do 2 500 €	Platba klesá lineárně od 500 € až na 0 €

PRVNÍ ZVÝŠENÍ PENZE: ZVLÁŠTNÍ ÚPRAVA OD 2020

- **Erstmalige Pensionserhöhung**
- Mit dem **Sozialversicherungs-Änderungsgesetz 2020** wurde die Vorgehensweise für die erstmalige Pensionsanpassung geändert. **In Abhängigkeit vom Monat des Zugangs gebührt ein aliquoter Anteil der Anpassung.** Voll angepasst werden Pensionen, deren Stichtag im Jänner des vorangegangenen Jahres liegt.
- Im Rahmen der **Pensionsanpassung 2023** wurden auch die Regelungen bezüglich der erstmaligen Pensionsanpassung geändert. **Die erstmalige Anpassung im Jahr 2023 wird mindestens in jener Höhe erfolgen, die sich aus der Vervielfachung mit dem Faktor 1,029 ergibt. Auch Leistungen mit Stichtag im November und Dezember des der Anpassung vorangegangenen Kalenderjahres sind in diesem Ausmaß zu erhöhen. Damit erhält auch diese Gruppe eine Pensionsanpassung um 2,9 Prozent.**

RAKOUSKO: ZEMĚ PŘEDČASNÝCH PENZISTŮ

- **Rakušané pracují do 62, Japonci do 70 a Američané do 67**
Eine Million Menschen haben das Regel-Pensionsalter noch nicht erreicht, beziehen aber bereits Pension. Marin: „90 Prozent gehen vor dem regulären Pensionsalter in Rente.“ Zu den fleißigsten im Alter zählen die Österreicher damit nicht. Vielmehr liegt das Land mit einem durchschnittlichen Pensionsantrittsalter von rund 62 deutlich unter dem Schnitt der OECD-Länder, in denen Männer im Schnitt mit 65 ihre Pension antreten. Ganz anders ticken die Uhren im Alter dagegen in Japan und den USA. Im Land der aufgehenden Sonne geht der Mann meist erst mit 70 in die Pension, Frauen mit 68. Auch in Amerika ist Schuftens bis ins hohe Alter angesagt. Dort arbeiten Männer bis 67, Frauen bis 66.
- **Odejít o 3 roky dříve do penze znamená snížení penze až o 15 %**
Wer in Österreich beispielsweise mit 45 Versicherungsjahren mit 62 Jahren, also drei Jahre vor dem Ende regulären Pensionsantritt, in Rente geht, muss gegenüber der alten Pensionsregelung mit einer schmerzlich geringeren Pension auskommen. Wären es, wie eine Beispielrechnung von Marin zeigt, früher nach der alten Regelung 1.942 Euro gewesen, sind es im neuen Pensionssystem bei einem Pensionsantritt von 62 Jahren nur noch 1.560 Euro. „Das ist die neue Pensionswelt seit 2014“, stellt Marin fest.
- **Žijí v penzijním ráji: „Wir leben im Rentenparadies“, so Pensionsexperte Bernd Marin** auf einem Vortrag des „Fondskongress“ des Branchenmagazins Fonds Professionell.

PŘEDČASNÉ ODCHODY DO PENZE

- **Politika omezování předčasných odchodů do penze.** Noch bis vor einigen Jahren nahmen die Frühpensionen auch in Österreich kontinuierlich zu. Mittlerweile wird jedoch von Seiten des Staates versucht, diese Entwicklung einzudämmen bzw. zu stoppen. So wird die Frühpension in Österreich nach und nach abgeschafft. Trotzdem gibt es noch Möglichkeiten, in Österreich vor dem Regelpensionsalter in Pension zu gehen.
- **„Koridorová penze“ (Korridorpenzion) od roku 2017**
 - **Podmínky: věk 62 let + 40 let pojištění**
 - **Srážka: 5,1 % za rok**
 - **Ženy: od 2028 (nízký řádný důchodový věk žen)**
 - **Předčasný důchod (koridorová penze) nenáleží při výdělečné činnosti podléhající penzijnímu pojištění (od 500,91 € měsíčně); dies führt zu einer Erhöhung der "normalen" Alterspension:** Bei Erreichen des Regelpensionsalters wird die Pensionsleistung für jeden Monat des Wegfalls um 0,55 Prozent erhöht.
 - **Po dosažení řádného důchodového věku se koridorová penze přejmenuje na (běžnou) starobní penzi**

ZVÝHODNĚNÉ REŽIMY PŘEDČASNÝCH PENZÍ

- **Penze za dlouhou dobu pojištění** ≈ min. 45 roků + důchodový věk 62 let → bez srážky za předčasný odchod do penze (Langzeitversicherungspension, též Hackler-Pension für Langzeitversicherte); znovu zavedeno 2020
- **Penze za těžkou práci** (Schwerarbeitspension): důchodový věk 60 let + 45 let pojištění + 10 let těžké práce v posledních 20 letech + výdělečná nečinnost (Am Pensionsstichtag darf weder eine Pflichtversicherung in der Pensionsversicherung aufgrund einer Erwerbstätigkeit noch ein Erwerbseinkommen über der monatlichen Geringfügigkeitsgrenze (€ 500,91) vorliegen.)

TĚŽKÉ PRÁCE

- **Unter Schwerarbeit werden Tätigkeiten verstanden, die unter besonders belastenden Bedingungen ausgeführt werden. Dazu zählen sowohl geistige als auch körperliche Bedingungen. Als Schwerarbeit gilt:**
- **Wechsel- oder Schichtdienst**
- **Arbeit, die regelmäßig unter Hitze oder Kälte stattfindet.**
- **Arbeit, die unter chemischen oder physikalischen Einflüssen erbracht wird, wenn dadurch die Erwerbsfähigkeit um mindestens 10 Prozent gemindert wurde.**
- **Schwere körperliche Arbeit**
- **Pflege in der Palliativmedizin bzw. in der Hospizmedizin**

TĚŽKÉ PRÁCE: podrobněji

- **Tätigkeiten in Schicht- oder Wechseldienst, wenn während der Nacht im Ausmaß von mindestens 6 Stunden zwischen 22 und 6 Uhr an mindestens sechs Arbeitstagen im Kalendermonat gearbeitet wird, sofern nicht in diese Arbeitszeit überwiegend Arbeitsbereitschaft fällt,**
- **regelmäßige Tätigkeiten unter Hitze oder Kälte im Sinne des Nachtschwerarbeitsgesetzes,**
- **Tätigkeiten unter chemischen oder physikalischen Einflüssen, wenn dadurch eine Minderung der Erwerbsfähigkeit von mindestens 10 % verursacht wurde,**
- **schwere körperliche Arbeit, die dann vorliegt, wenn bei einer achtstündigen Arbeitszeit von Männern mindestens 8.374 Kilojoule (2.000 Kilokalorien) und von Frauen mindestens 5.862 Kilojoule (1.400 Kilokalorien) verbraucht werden (tatsächlich längere Arbeitszeiten sind beim Arbeitskalorienverbrauch zusätzlich zu berücksichtigen),**
- **berufsbedingte Pflege von erkrankten oder behinderten Menschen mit besonderem Behandlungs- oder Pflegebedarf, wie beispielsweise in der Hospiz oder Palliativmedizin,**
- **Tätigkeiten trotz Vorliegens einer Minderung der Erwerbsfähigkeit nach Behinderteneinstellungsgesetz von mindestens 80 %, sofern für die Zeit nach dem 30. Juni 1993 ein Anspruch auf Pflegegeld zumindest in Höhe der Stufe 3 bestanden hat.**

TESTOVANÉ PENZIJNÍ DÁVKY

- **Vyrovňovací příspěvek (Ausgleichszulage)** k zamezení chudoby ve stáří; financování z daní
 - Podmínka: měsíční příjem jednotlivce do 1 110,26 €, dvojice do 1 751,56 € (2023)
 - Zápočet jiných (čistých) příjmů do uvedeného limitu. Majetek se nezohledňuje.
- **Bonus k vyrovnávacímu příspěvku nebo k penzi (Ausgleichszulagenbonus/Pensionsbonus):** zvýšený příspěvek k vlastnímu důchodu
 - Podmínka: min. 30 let placení pojistného veřejného penzijního pojištění

VYROVNÁVACÍ PŘÍSPĚVEK 2023

Richtsätze	Měsíčně
Für alleinstehende Pensionistinnen/Pensionisten (gilt auch für Witwen/Witwer)	1110,26 €
Für Pensionistinnen/Pensionisten, die mit der Ehepartnerin/dem Ehepartner oder der/dem eingetragenen Partnerin/Partner im gemeinsamen Haushalt leben	1751,56 €
Erhöhung pro Kind, dessen Nettoeinkommen 408,36 Euro nicht übersteigt (nicht bei Witwer- oder Witwenpension)	171,31 €
Pensionsberechtigte auf Waisenpension : bis zum 24. Lebensjahr	408,36 €
Pensionsberechtigte auf Waisenpension : bis zum 24. Lebensjahr, falls beide Elternteile verstorben sind	613,16 €
Pensionsberechtigte auf Waisenpension : nach dem 24. Lebensjahr	725,67 €
Pensionsberechtigte auf Waisenpension : nach dem 24. Lebensjahr, falls beide Elternteile verstorben sind	1110,26 €

BONUS K VYROVNÁVACÍMU PŘÍSPĚVKU NEBO K PENZI

Ausgleichszulagenbonus/Pensionsbonus

	Maximální příjem	Maximální dávka
Minimálně 360 měsíců placení příspěvků	1.208,06 Euro	164,37 Euro
Minimálně 480 měsíců placení příspěvků	1.443,23 Euro	419,19 Euro
Minimálně 480 měsíců placení příspěvků při společné domácnosti manželů, příp. registrovaných partnerů/ partnerek	1.948,08 Euro	418,74 Euro

DĚTSKÝ PŘÍDAVEK K PENZI

- **29,07 € měsíčně (14x ročně, jako všechny penze)**
- Als **Kinder** gelten folgende Personen **unter 18 Jahren**:
 - Die Kinder und Wahlkinder der/des Versicherten
 - Die Stiefkinder, wenn sie mit der/dem Versicherten ständig in einer Hausgemeinschaft leben
 - Die Enkelkinder, wenn sie mit der Pensionistin/dem Pensionisten ständig in einer Hausgemeinschaft leben,
 - ihr oder ihm gegenüber unterhaltsberechtigt sind und der gemeinsame Wohnsitz im Inland liegt
- Für **Kinder über 18 Jahren** gebührt ein Kinderzuschuss, wenn
 - sich das Kind in einer Schul- oder Berufsausbildung (maximal bis zum vollendeten 27. Lebensjahr,
 - d.h. am 27. Geburtstag nicht mehr) befindet oder
 - das Kind eine Tätigkeit nach dem Freiwilligengesetz ausübt oder
 - Erwerbsunfähigkeit des Kindes wegen Krankheit oder Gebrechen (für die Dauer der Erwerbsunfähigkeit) vorliegt.

SOCIÁLNÍ DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ: MODERNÍ KONCEPCE

- **NDC**: osobní penzijní účty pojistného – každoroční valorizace, nákup doživotní annuity při penzionování
 - Generický systém NDC (Švédsko): každoroční revize kont a důchodů podle pojistně-matematické bilance
 - Průběžný systém NDC (Norsko, Polsko): každoroční valorizace podle zákona
- **Bodový systém** (Německo): osobní bodové účty (1 bod za roční vyměřovací základ ve výši 1 PM), každoroční vyhlašování hodnoty 1 bodu, integrace valorizace výdělků a indexace již přiznaných důchodů
- **Penzijní konto** (Rakousko): každoroční výpočet dílčího starobního důchodu podle klasické formule sociálního pojištění, každoroční valorizace souhrnu dílčích starobních důchodů podle mzdového indexu, při penzionování přepočet ročního důchodu (souhrnu dílčích důchodů) na měsíční důchod